

Beszámoló

Az MTA Középiskolás Alumni program keretében valósult meg 2023. október 25-én Murádin János Kristóf történész előadása. Kiemelném, hogy a tanár úr iskolánk volt diákja és jelen pillanatban a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem docense, Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Tanszékének vezetője.

Az előadás témája az erdélyi magyarság

helyzete volt 1940-1944 között, ami valójában egy folytatás, mivel a tanár úr már tartott egy előadást tavasszal, aminek a témája a II. bécsi döntés és annak a következményei voltak. A résztvevők XI-es diákok (XI.A, XI.B, XI.C), olyan gyerekek akik a jelenkor történelmét tanulják, de sokszor kimaradnak a magyarok történelmére vonatkozó témakörök, vagy akár a helytörténeti vonatkozások. Ilyenformán, a tanár úr előadása hiánypótló volt, mert egy olyan időszakról szólt, amit meglehetősen elhanyagolnak, illetve nem tanítanak az iskolában, ezért erről a korszakról nagyon sok berögződés és anekdota kering. A tanár úr nagyon szépen felépítette az előadását a megadott időkerethez képest (40 perc előadás, 10 perc kérdések és hozzászólások), bemutatva a diákoknak az erdélyi magyarság helyzetét a két világháború között, kitérve részletesebben az erdélyi magyarság politikai szervezeteire és az azokat vezető személyiségekre. A gyerekek olyan személyeket ismerhettek meg vagy hallhattak részletesebben róluk, mint Bethlen György, Bánffy Miklós vagy Kós Károly. Megismerhették az első román világ 1918-1940 politikai rendszerét, úgy a demokratikus korszakot 1918-1938, mint a királyi diktatúra éveit 1938-1940 között. A bevezető után a tanár úr kitért azokra a változásokra, amelyek a bécsi döntés után következtek be Észak-Erdélyben és a Székelyföldön, azokon a területeken, amelyek visszakérültek Magyarországhoz. Bemutatta a korabeli magyar politikai rendszert és azt, hogy hogyan próbáltak alkalmazkodni az új helyzethez az erdélyi magyar politikusok és közéleti szereplők. Részletesen kitért az Erdélyi Magyar Párt megalakulásának körülményeire és arra, hogy hogyan próbálta ez a mozgalom képviselni a keleti országrészt a magyar országgyűlésben, továbbíve egy bizonyos transzilvanista eszmét, ami az előző korszakban alakult ki. Olyan neveket ismerhettek meg a diákok, mint Albrecht Dezső vagy Vita Sándor, ezek a politikusok már a román világban

szocializálódtak és a visszatérő magyar világban Erdély érdekeit védtek. A tanár úr bemutatta a többi politikai mozgalmat és rámutatott arra, hogy a magyarországi politikai mozgalmak nem voltak túl népszerűek az erdélyi választók körében. Érdekes volt hallgatni azokat a részeket, amelyek a

különböző szélsőséges mozgalmakról szóltak, ebből kiderült, hogy ezek sem voltak túl jelentősek. A tanár úr nem kerülte a kényes témákat sem, időt szakított arra, hogy beszéljen az észak-erdélyi románságról és a dél-erdélyi magyarságról, akik a nagy vesztesei voltak a II. bécsi döntésnek, illetve szóba került az erdélyi zsidóság nagy tragédiája, a holokauszt.

Összegezve egy érdekes élményben volt része diákjainknak, akik végig hallgatták ezt az ismeretterjesztő előadást és reméljük, hogy lesz folytatása.

Jakab Antal Géza, történelemtanár